

Kvælstof, fosfor og kalium i foder, animalsk produktion og husdyrgødning i dansk landbrug i 1980-erne

Nitrogen, phosphorus, and potassium in fodder, animal production, and farmyard manure in Danish agriculture during the eighties

ERIK SIBBESEN

Resumé

Næringsstofferne i husdyrgødningen udgør en væsentlig pulje i landbrugets næringsstofomsætning, en pulje som det er vigtigt at kende størrelsen af.

Mængderne af kvælstof, fosfor og kalium i den producerede husdyrgødning i dansk landbrug er gjort op for årene 1980/81 til 1987/88. Opgørelsen er foretaget ved først at summere mængderne af næringsstoffer i det samlede forbrug af alle foderstoffer og strøelse. Dernæst er fratrasket næringsstofmængderne i den samlede animalske produktion, dvs. i mælk, æg og hele dyr til slagtning, eksport og destruktion. Differencen udgør nærings-

stofmængderne i husdyrgødningen af dyr.

Opgørelsen viser, at tilførslen af næringsstoffer med foderet er faldet i perioden, medens bortførslen via den animalske produktion omvendt er steget. Mængden af næringsstoffer i husdyrgødningen er dermed også faldet i perioden, og næringsstofudnyttelsen er steget. I 1987/88 beløb mængden af kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødningen sig til henholdsvis 331, 60 og 234 mio. kg svarende til henholdsvis 79, 77 og 95 pct. af foderinputtet.

Forskelle mellem nærværende og tidligere opgørelser er kommenteret.

Nøgleord: Kvælstof, fosfor, kalium, koncentration, mængde, foder, mælk, æg, kvæg, svin, fjerkræ, pelsdyr, husdyrgødning, Danmark.

Summary

Nutrients in farmyard manure make up an essential part of the turnover of nutrients in agriculture, a part the size of which is important to know.

The amount of nitrogen, phosphorus and potassium in farmyard manure produced in Danish agriculture was calculated for the years 1980/81 to 1987/88. The amount of nutrients in the animal production, i.e. in milk, eggs and whole animals for slaughter, export and destruction, was subtracted from those in the total use of feeds and bedding. The difference make up the amount of nutrients in farmyard manure direct from the

animals.

Generally, the input of nutrients by fodder had decreased during the period whereas the output of nutrients via animal production had increased. Therefore, the amount of nutrients in the farmyard manure had also decreased and the nutrient utilization had increased. In 1987/88 the nitrogen, phosphorus and potassium in farmyard manure amounted to respectively 331, 60, and 234 million kg equal to respectively 79, 77, and 95 % of the input via fodder.

Differences between the present and former accounts are commented on.

Key words: Nitrogen, phosphorus, potassium, concentration, amount, fodder, feeds, milk, eggs, cattle, pigs, poultry, fur-bearing animals, farmyard manure, Denmark.

Beretningen kan fås på Statens Planteavlskontor, Skovbrynet 18, 2800 Lyngby, tlf. 45 93 09 99.